

Kuulutuksen julkaisupäivä
11.6.2024

Hallinto-oikeuden diaarinumero
1139/03.04.04.04.24/2022

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDEN MAA-AINESLUPAA KOSKEVAN PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTOKUULUTUS

Maa-aineslain 20 c §:n 1 momentin mukaan hallinto-oikeuden on annettava maa-aineslupaa koskeva päätöksensä tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta eli 18.6.2024.

Päätös

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 11.6.2024 numero 1239/2024 maa-aineslain mukaisessa valitusasiassa (valitus Vesilahden rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksestä 5.4.2022 § 24)

Luvansaaja

Hämeen Kuljetus Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä 11.6.2024 – 18.7.2024 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/index/julkisetkuulutukset_1.html#

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy 18.7.2024.

Dnro 1139/03.04.04.04.24/2022

Asia	Maa-aineslupaa koskeva valitus
Valittajat	Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry, A, B, C ja D
Luvansaaja	Hämeen Kuljetus Oy
Päätös, josta valitetaan	

Vesilahden rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös 5.4.2022 § 24

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksellä 13.12.2016 § 90 myönnettyyn maa-aineslupaan sisällytettävän Hämeen Kuljetus Oy:n vaiheistamis- ja seurantasuunnitelman. Toiminnassa on noudatettava päivitettyä ottosuunnitelmaa ja päätöksessä annettuja lupamääräyksiä. Lisäksi rakennus- ja ympäristölautakunta myönsi Hämeen Kuljetus Oy:lle oikeuden aloittaa päätöksen mukainen toiminta muutoksenhausta huolimatta 15 600 euron vakuutta vastaan.

Päätökseen sisältyvät seuraavat lupamääräykset:

Ottamisen vaiheistus

Lupamääräys 1.1 Ottamisalue on merkittävä maastoon päivitetyn ottamissuunnitelman mukaisesti alueisiin I, II a ja II b. II a alueelle sijoittuvat liito-oravan LLP (lisääntymis- ja levähdysalue) -puut ja niiden 30 metrin suojavyöhykkeet tulee merkitä maastoon. Merkintä on tehtävä esimerkiksi lippusiimoilla siten, että alueet näkyvät maastossa selkeästi.

Lupamääräys 2.1 Ottotoiminta voidaan aloittaa samanaikaisesti alueilta I ja II a, kunhan kunkin alueelle II a sijoittuvien liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan ympärille jätetään vähintään 30 metrin puustoinen suojavyöhyke ja lajin kulkuyhteydet turvataan ympäröivälle metsäalueelle. Ottamistoiminta tulee kuitenkin mahdollisuuksien mukaan painottaa alueelle I lajiseurannan ajaksi. Liito-oravan merkityt LLP- puut suojavyöhykkeineen sekä alue II b tulee jättää ottamistoiminnan ulkopuolelle, ellei lupamääräysten

mukaisen tarkkailun myötä todeta, ettei alueilla ole luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisia lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.

Tarkkailu

Lupamääräys 3.1 Alueella II b viitasammakon havainnointia on jatkettava kahdesti kevään aikana 5 vuoden ajan. Viitasammakkokartoituksessa tulee noudattaa EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajien inventointimenetelmiä kuvaavan raportin ohjeistusta (Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278). Kartoituksen ajankohtaan tulee kiinnittää huomiota seuraamalla kutuaikaa samantyyppisissä kohteissa.

Lupamääräys 4.1 Mikäli oikea-aikaisesti toteutetussa seurannassa luotettavasti todennetaan soidintavia koiraita lisääntymispaikalla useampana peräkkäisenä vuotena, ei alueella II b saa jatkossakaan harjoittaa maa-ainesten ottoa. Vastaavasti mikäli asianmukainen seuranta osoittaa, että lisääntymispaikka on tyhjä 2–3 vuotta peräkkäin, voi ottamistoiminnan laajentaa alueelle II b.

Lupamääräys 5.1 Alueella II a suojavyöhykkeiden turvin liito-oravahavainnointia on jatkettava kahdesti kevään aikana 5 vuoden ajan. Liito-oravaseurannan voidaan katsoa alkaneen v. 2021 seurannasta. Mikäli 5 vuoden vuosittainen seuranta osoittaa alueen lisääntymis- ja levähdyspaikat vuosittain tyhjiksi, voidaan ottamistoiminta laajentaa seurannan päätyttyä liito-oravalle varatuille suojavyöhykkeille.

Lupamääräys 6.1 Lajiseurantaraportit liito-orava- ja viitasammakkoinventoinneista tulee toimittaa Vesilahden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Pirkanmaan ELY-keskukselle vuosittain.

Muutoin on noudatettava rakennus- ja ympäristölautakunnan myöntämää maa-aineslupaa (RAK. JA YMP. LTK § 13.12.2016 § 90).

Päätökseen on liitetty ottamissuunnitelman vaiheistussuunnitelma eli asemapiirros nykytilanteesta, jossa on esitetty uusi vaiheistus oransseilla katkoviivoilla ja liito-oravan suojavyöhykkeet vihreillä katkoviivoilla (liite 1).

Päätöksen perusteluissa on viitattu maa-aineslain 16 §:n 2 momenttiin ja todettu, että haettu muutos on vähäinen eikä muuta ottotoiminnan laajuutta tai etenemissuuntaa. Kalliokiviaineksen ottoalue eikä otettava kiviaines määrä kasva alkuperäisestä ottamissuunnitelmasta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös on kumottava. Hankealue on rauhoitettava kaikilta toimenpiteiltä, kunnes riittävät selvitykset on hankittu. Valittajien oikeudenkäyntikulut on korvattava. Päätöksen toimeenpano on kiellettävä.

Perustelut

Maa-ainesten ottaminen vaarantaa alueella esiintyvien liito-oravien ja viitasammakoiden elinympäristöt. Asiassa ei ole voitu varmistua riittävästi siitä, että alueella ei ole mainittujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Louhinnasta johtuva melu ja pöly heikentävät ja hävittävät liito-oravien ja viitasammakoiden elinympäristöä, minkä vuoksi lajien seuranta alueella on mahdotonta.

Poikkeuslupaa liito-oravien ja viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen häiritsemiseksi, heikentämiseksi tai hävittämiseksi ei ole haettu eikä myönnetty. Asiassa ei ole selvitetty myöskään sitä, käyttävätkö lepakot alueella olevia kallionkoloja talvehtimispaikkoinaan.

Hankkeessa on jätetty huomioimatta dokumentoitu ja ympäristötarkastajan paikan päällä varmistama suora vesiyhteys Natura 2000-verkoston kuuluvaan ja EU:n lintudirektiivin perusteella suojeltuun Onkemäenjärveen.

Louhostoiminnasta aiheutuu melua, pölyä ja muuta häiriötä sekä tieliikenteen vaarantumista ja kuormitusta, mikä vähentää alueen asuinviihtyisyyttä sekä estää ja haittaa alueen virkistyskäyttöä. Louhoshanke tärkeällä virkistysalueella on Vesilahden kuntastrategian ja kunnan asukkaiden etujen vastainen, eikä se sovi kunnan vetovoimaiseen imagoon eikä arvoihin.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Rakennus- ja ympäristölautakunta on antanut valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen johdosta lausunnon.

Hämeen Kuljetus Oy on antanut valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen johdosta selityksen, jossa on vaadittu vaatimuksen hylkäämistä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta on antanut valituksen johdosta lausunnon.

Hämeen Kuljetus Oy on antanut valituksen ja rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunnon johdosta selityksen ja sen täydennyksen, joissa on vaadittu valituksen ja valittajien oikeudenkäyntikuluvaatimuksen hylkäämistä ja valittajien velvoittamista korvaamaan Hämeen Kuljetus Oy:n oikeudenkäyntikulut 25 745,50 eurolla.

Valittajat ovat antaneet vastaselityksen, jossa on vaadittu Hämeen Kuljetus Oy:n oikeudenkäyntikuluvaatimuksen hylkäämistä.

Valittajat ovat toimittaneet lisäselvitystä.

Hämeen Kuljetus Oy on toimittanut lisäselvitystä, joka on lähetetty tiedoksi valittajille.

Valittajat ovat toimittaneet lisäselvitystä.

Hallinto-oikeuden välipäätös

Hallinto-oikeus on 23.8.2022 antamallaan välipäätöksellä H1538/2022 hylännyt valittajien vaatimuksen valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon kieltämisestä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus ei tutki hankealueen rauhoittamista koskevaa vaatimusta.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen oikeudenkäyntikuluvaatimuksineen.

Hallinto-oikeus velvoittaa Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry:n, A:n, B:n, C:n ja D:n korvaamaan Hämeen Kuljetus Oy:n oikeudenkäyntikulut yhteensä tuhannella viidelläsadalla (1 500) eurolla. Hämeen Kuljetus Oy:n oikeudenkäyntikuluvaatimus hylätään enemmälti.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu tämän valitusasian yhteydessä eikä muutoinkaan ensi asteena antaa alueen rauhoittamista koskevia määräyksiä.

Pääasia

Asiassa saatu selvitys

Rakennus- ja ympäristölautakunta on 13.12.2016 (§ 90) myöntänyt Hämeen Kuljetus Oy:lle maa-ainesluvan kalliokiviainesten ottamiseen kiinteistöllä 922-409-8-1. Päätös on lainvoimainen.

Valituksenalaisen päätöksen mukaan alueella on luvan myöntämisen jälkeen tehty liito-orava- ja viitasammakkohavainnot. Valittajat ovat lisäksi ennen valituksenalaisen päätöksen tekemistä tuoneet esiin, että alueella saattaa esiintyä lepakoita.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jäljempänä: ELY-keskus) 25.5.2020 päivätyn lausunnon mukaan hankealueella on ainakin kolme liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa. ELY-keskuksen 3.7.2020 päivätyn lausunnon mukaan hankealueen pohjoisreunalla olevassa oja- ja viitasammakon todennäköinen lisääntymis- ja levähdyspaikka.

Vesilahden ympäristötarkastaja on 20.9.2021 pyytänyt Hämeen Kuljetus Oy:ltä selvityksiä maa-ainesluvan muuttamisen perusteiden ja tarpeen arvioimiseksi. Hämeen Kuljetus Oy:n Vesilahden rakennus- ja ympäristölautakunnalle 15.10.2021 toimittaman selvityksen mukaan yhtiö esittää pyydettyjä rajauksia ottotoimintaan sekä ottamissuunnitelman vaiheistamista siltä varalta, että lupaviranomainen katsoo lupamääräysten muuttamisen yhtiön näkemyksestä poiketen perustelluksi. Lisäselvitykseen on liitetty Sitowise Oy:n laatima 15.10.2021 päivätty esitys lupamääräysten mahdolliseksi muuttamiseksi ja ottamissuunnitelman vaiheistamiseksi.

ELY-keskuksen 17.12.2021 päivätyssä lausunnossa on todettu muun ohella, että liito-oravan ekologiaan perustuen saattaa eläin välillä hylätä reviirin asuttaakseen sen seuraavana vuotena tai myöhemmin uudelleen. Vaikka Sitowise Oy:n vuoden 2021 selvityksessä ei löydetty merkkejä liito-oravan esiintymisestä alueella, voi alueelle edelleen sijoittua liito-oravan käyttämä reviiri, johon kuuluvat luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisesti tiukasti suojellut lisääntymis- ja levähdyspaikat. Vuoden 2021 viitasammakkohavainnoinnista esitettyjen selvitysten perusteella ei voida poissulkea mahdollisuutta viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan sijoittumisesta Luikan kallionottamisalueen pohjoispuoleiseen kosteikkoon ja ojastoon. Jää kuitenkin edelleen epäselväksi, onko kyseessä lajin vakiintunut vai satunnainen esiintymäpaikka. Esitettyjen tietojen perusteella Luikan viitasammakkokohteen katsotaan edelleen olevan luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisesti suojeltu.

ELY-keskuksen lausunnossa on edelleen todettu, että hakijan esittämä toiminnan vaiheistamissuunnitelma on asianmukainen ja luonnonsuojelulain mukaisuudesta on mahdollista varmistua suunnitelman myötä ilman lupamuutosta. Liito-oravan osalta esitetty viiden vuoden seurantajakso on riittävä. Mikäli viiden vuoden vuosittainen seuranta osoittaa alueen lisääntymis- ja levähdyspaikat vuosittain tyhjiksi, voidaan ottamistoiminta laajentaa seurannan päätyttyä liito-oravalle varatulle vaiheistamisalueelle II a. Liito-oravaseurannan voidaan katsoa alkaneen vuoden 2021 seurannasta. Liito-oravan osalta luonnonsuojelulain 49 §:n mukainen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämisen- ja heikentämiskielto ei edellytä koko vaiheistamisalan II a jättämistä ottamistoiminnan ulkopuolelle seurannan ajaksi. Liito-oravan osalta katsotaan riittäväksi, että kunkin lisääntymispaikan ympärille jää 30 metrin puustoinen suojavyöhyke ja lisäksi turvataan lajin kulkuyhteydet ympäröivälle metsäalueelle. Viitasammakon osalta hakijan esittämä viisivuotisseuranta on riittävä osoittamaan, sijoittuuko alueelle lajin pysyvä lisääntymispaikka. Mikäli asianmukainen seuranta osoittaa lisääntymispaikan olleen tyhjä 2–3 vuotta peräkkäin, ELY-keskus katsoo, että kyseessä on ollut lajin satunnaisesti käyttämä, tyhjäksi jäänyt esiintymäpaikka, joka ei edellytä luonnonsuojelulain 49 §:n mukaista huomioimista. Hakijan esittämä vaiheistusalue II b on viitasammakon osalta laajuudeltaan riittävä turvaamaan lisääntymispaikka ottamistoiminnasta aiheutuvien hävittävien ja heikentävien vaikutusten ulkopuolelle seurannan ajaksi. Lepakoiden osalta ELY-keskus totesi, että saadun selvityksen perusteella suunnittelualueelle ei ole syytä epäillä sijoittuvan lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja,

joiden hävittäminen tai heikentäminen on luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla kielletty.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on hallinto-oikeuden ratkaistavana, onko Vesilahden rakennus- ja ympäristölautakunta voinut hyväksyä Hämeen Kuljetus Oy:n hakemuksen yhtiölle 13.12.2016 (§ 90) myönnetyn maa-ainesluvan lupamääräysten muuttamiseksi hakemukseen liitetystä vaiheistamis- ja seurantasuunnitelmasta tarkoitetulla tavalla. Alueelle aikanaan myönnetyn maa-ainesluvan yhteydessä on lainvoimaisesti ratkaistu maa-ainesluvan myöntämisen edellytykset eikä tämän asian yhteydessä voida uudelleen arvioida hankkeen vesistövaikutuksia Onkemaenjärveen, vaikutuksia asumisviihtyvyyteen ja alueen virkistyskäyttöön. Vesilahden kuntastrategiasta, kunnan asukkaiden edusta ja kunnan imagosta valituksessa esitetyillä seikoilla ei ole merkitystä asiassa.

Niistä edellytyksistä, joilla lupaviranomainen voi suostua luvansaajan hakemukseen poiketa lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä, säädetään maa-aineslain 16 §:n 2 momentissa. Säännöksen mukaan suostumuksen edellytyksenä on, että poikkeaminen ja sen laatu, ottaen huomioon lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset, ei merkitse luvan olennaista muuttamista eikä vaikuta asianosaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin. Asiassa tulee lisäksi ottaa huomioon, että luontodirektiivin liitteessä IV tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty suoraan lain nojalla. Liito-orava, viitasammakko ja eräät lepakkolajit ovat liitteessä IV mainittuja lajeja.

Maa-ainesluvan myöntämisen jälkeen alueella on tehty liito-orava- ja viitasammakkohavainnot sekä tuotu esiin, että alueella saattaa esiintyä lepakoita. Rakennus- ja ympäristölautakunnan valituksenalaisen päätöksen sisältyvillä, luvansaajan esittämään vaiheistamis- ja seurantasuunnitelmaan perustuvilla lupamääräyksillä maa-ainesluvan mahdollistamaa ottamistoimintaa on liito-oravan ja viitasammakon mahdollisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojaamiseksi rajoitettu ja luvansaajalle on asetettu mainittujen lajien havainnointia koskevia velvoitteita. ELY-keskus on lausunnossaan katsonut vaiheistamis- ja seurantasuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden olevan riittäviä varmistamaan sen, että ottamistoiminnalla ei luonnonsuojelulain (1096/1996) 49 §:n 1 momentin vastaisesti hävitetä tai heikennetä alueella mahdollisesti esiintyvien liito-oravien ja viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Lisäksi ELY-keskus katsoi, että saadun selvityksen perusteella suunnittelualueelle ei ole syytä epäillä sijoittuvan lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Edellä lausuttuun nähden rakennus- ja ympäristölautakunta on voinut hyväksyä luvansaajan maa-aineslupaansa sisällytettävän vaiheistamis- ja seurantasuunnitelman eikä asiassa ole ollut tarvetta edellyttää luonnonsuojelulain mukaista poikkeuslupaa. Valituksenalaisen päätöksen ei voida katsoa maa-aineslain 16 §:n 2 momentin vastaisesti merkitsevän luvan olennaista muuttamista tai vaikuttavan asianosaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin.

Valittajat ovat asian käsittelyn kuluessa toimittaneet hallinto-oikeudelle lisäselvitystä lepakoista ja tuoneet esiin huolensa alueella mahdollisesti esiintyvistä muista luontodirektiivin liitteen IV lajeista. Tältä osin hallinto-oikeus toteaa, että nyt hallinto-oikeudessa vireillä olevassa asiassa on kysymys lainvoimaisen maa-aineslupapäätöksen muuttamisesta maa-aineslain 16 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla luvansaajan hakemuksesta. Mikäli alueella valituksenalaisen päätöksen tekemisen jälkeen todetaan esiintyvän luontodirektiivin liitteessä IV mainittujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, ELY-keskus voi puuttua asiaan luonnonsuojelulain mukaisena valvonta-asiana.

Oikeudenkäyntikulut

Valitus on hylätty, joten ei ole kohtuutonta, että valittajat joutuvat itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja sen edellä esitetyt perustelut huomioon ottaen olisi kohtuutonta, jos luvansaaja joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa kokonaan vahinkonaan. Asian laatu huomioon ottaen hallinto-oikeus arvioi kohtuulliseksi oikeudenkäyntikulujen määräksi 1 500 euroa.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki 16 § 2 momentti
Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 49 § 1 momentti ja 57 § (1587/2009)
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 momentti 1 kohta ja 95 §
Tuomioistuinelaki 4 luku 1 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Maria Jokinen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Paula Pihlava, Virpi Juujärvi ja Maria Jokinen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry
c/o X

Hallintolain 56 §:n 2 momentin mukaan valituskirjelmän ensimmäisen allekirjoittajan on ilmoitettava tiedoksisaannista kirjelmän muille allekirjoittajille. Jos hän tämän laiminlyö, hän on mainitun lain 68 §:n mukaan velvollinen korvaamaan laiminlyönnistä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin katsoen harkitaan kohtuulliseksi.

Jäljennös Hämeen Kuljetus Oy
Asiamies: AA Y
Borenius Asianajotoimisto Oy

Vesilahden rakennus- ja ympäristölautakunta

Vesilahden kunnanhallitus, jonka on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa, laskutetaan myöhemmin

maj

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA
Puhelinnumero: 029 56 42210
Faksi: 029 56 42269
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puhelusta peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla <https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)